

Advies aan Provinciale Staten	
T.b.v. Statenvergadering d.d.	18 december 2017
Commissie	Economie, Energie en Bestuur
Datum commissievergadering	27 november 2017
Onderwerp: Statenvoordracht Eindrapport Randstedelijke Rekenkamer Recreatieschap Spaarnwoude. Voordracht 77	

Uw contactpersoon

M.C.A. de Zwart

AD/STG

Doorkiesnummer 023-514 3756

zwartm@noord-holland.nl

4 december 2017

1|5

De commissie Economie, Energie en Bestuur adviseert om de Statenvoordracht als bespreekpunt te agenderen voor de PS-vergadering van 18 december 2017. De voordracht is onderwerp van discussie geweest in de commissie Economie, Energie en Bestuur van 27 november 2017.

De commissie kan zich in vinden in de voordracht.

Zie voor discussie onderstaand het uittreksel uit het conceptverslag van die vergadering.

Cie EEB 27 november 2017:

- 6.a. Rapport Randstedelijke Rekenkamer inzake onderzoek recreatieschap Spaarnwoude en brief GS aan PS inzake stand van zaken modernisering recreatieschappen

De heer **Van Liere** (PvdD) constateert dat de wensen om in een gebied natuur tegen lage kosten te realiseren en gelijktijdig recreatie toe te staan niet verenigbaar zijn. Daarnaast heeft het Rijk zich teruggetrokken en er is door de provincie geen besluit genomen over de financiële situatie. De recreatieschappen zijn niet te duur maar juist te goedkoop, want zij ontvangen van de provincie geen enkele subsidie voor natuurbeheer, dit in tegenstelling tot natuur beherende organisaties. Bovendien zijn er in de EHS nu al veel mogelijkheden om festivals te organiseren, dus de bestaande regeling hoeft niet verder versoepeld te worden. In 1990 is besloten om de toenmalige recreatiegebieden als natuurgebied te benoemen aan te merken om de biodiversiteit te vergroten en te kunnen voldoen aan de natuuropgaven.

De heer **Wieseahn** (VVD) vraagt of de PvdD dus voorstander is van het continueren van de mogelijkheid om festivals en evenementen te organiseren.

De heer **Van Liere** (PvdD) constateert enkel dat de huidige regelgeving voldoende mogelijkheden biedt voor festivals en evenementen, deze hoeft dus niet verder versoepeld te worden. Nu wordt voorgesteld om in de EHS daar waar te weinig natuurwaarden aanwezig zijn, de recreatie te intensiveren, maar deze lijn is strijdig met de EHS. Wanneer er te weinig natuurwaarden aanwezig zijn, dan moet hier juist in geïnvesteerd worden om deze te versterken. Hoe verhoudt de WKW zich tot de ambitiekaart EHS? De provincie is al volledig eigenaar van de uitvoeringsorganisatie, daarom is het wellicht een goed idee wanneer de provincie de recreatieschappen helemaal overneemt. Kan hier onderzoek naar gedaan worden?

De heer **Hietbrink** (GL) ondersteunt de bevindingen van de rekenkamer die door GS onverkort worden overgenomen. Het is nu de hoogste tijd voor modernisering van de recreatieschappen, zo blijkt uit het rapport, want na vele jaren praten is men nog niets opgeschoten. GL spreekt nogmaals zijn zorgen uit over pagina 4 van de brief van GS, waar vermeld staat dat er meer ruimte moet worden geboden aan recreatie. Hierdoor ontstaat het gevoel dat de financiën leidend worden in plaats van de natuurwaarden, de WKW. Hoe vindt deze afweging plaats?

De heer **De Groot** (D66) is blij dat GS alle aanbevelingen overnemen. Wanneer worden de vervolgstappen gezet of lopen deze samen met het reeds ingezette traject dat voor de volgende verkiezingen zou moeten zijn afgerond? Wat vinden de gemeenten van het rapport van de rekenkamer? Zijn zij bereid om andere regelingen te bekijken? Gemeenten willen over veel recreatiemogelijkheden kunnen beschikken in ruil voor hun bijdrage, maar dat staat op gespannen voet met de natuurwaarden. De opvolging van dit rapport heeft de hoogste urgentie.

De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt of D66 accepteert dat de EHS onafgerond blijft, maar dat er wel gerecreëerd kan worden.

De heer **De Groot** (D66) vraagt zich af of op basis van de conclusies van het rapport van Tauw binnen de ruimtelijke ordening de mogelijkheid bestaat om met een andere formulering van de bestemming natuur toch iets meer recreatie toe te staan. Deze optie moet nader onderzocht worden.

De heer **Van Liere** (PvdD) concludeert dat D66 uitgaat van de huidige ontwikkelingsmogelijkheden van de natuur, maar volgens Tauw valt hier niet veel extra ecologische waarde te verwachten. Accepteert D66 deze keuze?

De heer **De Groot** (D66) meent dat deze keuze nog niet gemaakt kan worden, dan kan pas op het moment wanneer alle mogelijkheden in beeld zijn gebracht.

Mevrouw **De Meij** (50plus) constateert dat de meeste recreatie-activiteiten slechts gedurende de vier zomermaanden kunnen plaatsvinden en dat is onvoldoende om een goed verdienmodel te realiseren. Daarom ondersteunt zij de suggestie van de PvdD dat de provincie de recreatieschappen overneemt in plaats van hen elk jaar weer te confronteren met de ontoereikende financiën en onmogelijke plannen. Er moet nu een duidelijke keuze gemaakt worden.

De heer **Klein** (CU/SGP) was al bekend met de oplopende tekorten en het voorstel voor het opstellen van een structurele onderhouds- en financieringsplanning en op basis daarvan een besluit te nemen over een structurele financiering, was ook al eerder gedaan. Hier zit de crux, want zolang er structureel te weinig geld beschikbaar is, zal de druk om meer inkomsten te genereren, blijven bestaan en moeten er evenementen worden georganiseerd die niet passen bij de natuurwaarden. De beslissing om meer geld beschikbaar te stellen, lijkt nu weer niet te worden genomen, want hoe is het anders mogelijk om aanbeveling 1 op te volgen waarin wordt voorgesteld om een integrale visie op te stellen als basis voor toekomstige ontwikkelingen en voor het maken van een afweging tussen natuur en recreatie?

De heer **Wiesehahn** (VVD) constateert dat in het rapport wordt voorgesteld om een scheiding te maken tussen recreatie- en natuurwaarden. Daarom moet eerst onderzoek worden gedaan naar ontwikkelingsmogelijkheden om de financiën van de schappen met private middelen beter op orde te krijgen.

De heer **Klein** (CU/SGP) constateert dat deze discussie al jarenlang wordt gevoerd. Het gaat om de vraag om men recreatie wil toestaan die ten koste gaat van de natuurwaarden.

Mevrouw **Doevendans** (PvdA) wil eerst duidelijkheid hebben over wat waar mogelijk is voordat er keuzes gemaakt kunnen worden. In het rapport wordt geconstateerd dat de lange termijnvisie ontbreekt en die is juist noodzakelijk om tot goede keuzes voor de toekomst te komen. Het voorstel van GS voor een BOT-overleg wordt van harte ondersteund.

De heer **Hietbrink** (GL) vraagt of de PvdA het standpunt van GS op basis van het rapport onderschrijft om op voorhand al meer ruimte te bieden voor recreatieve activiteiten.

Mevrouw **Doevendans** (PvdA) heeft het rapport niet op deze manier gelezen. Er wordt juist een BOT-overleg voorgesteld om te kunnen sparren over de knelpunten tussen recreatie en natuur.

Mevrouw **De Meij** (50plus) refereert aan alle eerdere discussies in deze commissie waarin vaak is gebleken dat een aantal fracties voorstander is van meer recreatiemogelijkheden. Het is dus logisch dat het hierop zal uitdraaien.

Mevrouw **Doevendans** (PvdA) vindt het beter om door te discussiëren over de onderzoeksresultaten en vast te stellen welke mogelijkheden er voor natuur en recreatie zijn.

De heer **Van Liere** (PvdD) constateert dat in het rapport op basis van de huidige natuursituatie wordt bekeken welke recreatiemogelijkheden er zijn en niet of het mogelijk is om de natuur te versterken en recreatie juist te verminderen.

Mevrouw **Doevendans** (PvdA) is daarom voorstander van een BOT-overleg.

De heer **Hietbrink** (GL) meldt dat in de brief letterlijk vermeld staat dat er ruimte wordt geboden voor meer recreatiemogelijkheden die ten goede komen aan het verdienmodel van de schappen. Dit leidt tot meer recreatiemogelijkheden. Vindt de PvdA dat eerst het onderzoek moet worden afgerond voordat deze keuze kan worden gemaakt?

Mevrouw **Doevendans** (PvdA) leest de tekst niet op de manier dat de keuze al gemaakt is.

De heer **Wieseahn** (VVD) constateert dat er stevige en harde conclusies worden getrokken door de rekenkamer, namelijk dat er geen visie is en dat het algemeen bestuur geen verantwoordelijkheid neemt en te verdeeld is om goede besluiten te kunnen nemen. Het bestuurlijke en juridische kader is verouderd en de financiële kaders zijn op lange termijn niet houdbaar. Voor ondernemers is onduidelijk wat wel en niet is toegestaan. Langjarige erfpachtafspraken kunnen toekomstige ontwikkelingen en investeringen in de weg staan. De VVD vindt het positief dat GS de aanbevelingen en conclusies overnemen, maar in de aanbevelingen ontbreekt de constatering dat de besturen slagvaardiger gemaakt moeten worden. Wat gaan GS eraan doen om het mogelijk te maken voor het bestuur om zijn verantwoordelijkheid te nemen en inhoudelijk de juiste stappen te zetten? Hij gaat ervan uit dat alle conclusies die betrekking hebben op Spaarnwoude, onverkort van toepassing zijn op de andere recreatieschappen.

De heer **Van Liere** (PvdD) concludeert dat de eerdere inbreng van de VVD over de recreatieschappen altijd over het verdienmodel ging en niet over de bestuurlijke aansturing.

De heer **Wieseahn** (VVD) benadrukt dat de VVD in het verleden ook al heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor centrale aansturing, mede om ruimte te creëren voor het benutten van het recreatieve karakter van de gebieden.

De heer **Haijen** (SP) sluit zich aan bij GL en de PvdD en het voorstel om als provincie de recreatieschappen over te nemen. De inzet op het verhogen van de verdiencapaciteit vindt de SP de verkeerde weg. De overheid moet garant staan voor de natuur en moet zelf ruimte creëren voor recreatie en hier niet de markt bij betrekken. Op jaarbasis ontstaat bij Oud Spaarnwoude een totaal tekort van 1,5 miljoen euro. Hoe kan de verdiencapaciteit zodanig verhoogd worden dat dit tekort kan worden weggewerkt? Aan welke evenementen moet gedacht worden en welke criteria worden hieraan verbonden?

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt zich af of alle zaken voldoende in beeld zijn gebracht. Bieden de ecologische onderzoeken van Tauw voldoende informatie, want er moet nog een slag gemaakt worden naar welke activiteiten in welke recreatieschappen in een bepaalde periode mogelijk zijn. Ook een adequaat inzicht in kosten en baten ontbreekt en dat geldt ook voor de fondsenwerving. Dat leidt tot onvoldoende inzicht in de toereikendheid van de bijdrage van de overheden aan deze gemeenschappelijke regelingen. Het door het bestuur actief inzetten op werving als extra taakstelling en het omgaan met de variabele bijdragen van de overheid vormt voor het bestuur een probleem. Onderhandelen over erfpachtcontracten is een taak van het dagelijks bestuur van het recreatieschap, terwijl dit bij Spaarnwoude is uitbesteed aan Recreatie Noord-Holland dat een uitvoerende organisatie is. Er lijkt daarom behoefte te bestaan aan een professionele partij die de besturen van de recreatieschappen als een rentmeester ten dienste staat. Bij Spaarnwoude is een bruidsschat van 15 miljoen euro verdwenen, die bestemd was voor de rentebaten voor het beheer. Intussen is het financieel beheer van de MH17-middelen bij het recreatieschap ondergebracht. Is dat gezien deze situatie, een juiste keuze?

De heer **Van Liere** (PvdD) constateert dat dit bedrag was toegekend voor een periode van 15 jaar voor beheer en onderhoud. Dan is het logisch dat er nu niet veel meer van over is.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) heeft daarom voorgesteld dat de provincie gaat kijken of de beschikbare middelen voldoende zijn om bij te dragen in de kosten.

Mevrouw **Keur** (CDA) is blij dat GS alle aanbevelingen uit het rapport over Spaarnwoude overnemen. Al jarenlang wordt discussie gevoerd over de relatie tussen natuur en recreatie, maar vanavond lijkt het erop dat GS deze discussie willen doorbreken door voldoende inzicht te creëren om in de toekomst de juiste beslissingen te nemen. Wat is het tijdschema en de prioritering van de aanbevelingen en worden hier afspraken over gemaakt met het bestuur? Hoe en wanneer worden de Tauw-rapporten geïmplementeerd?

Mevrouw **Bezaan** (PVV) geeft een opsomming van de bekende problemen, zoals het ontbreken van een lange termijnvisie en van een structurele dekking van het exploitatietekort in deelgebied SPW. Zij sluit zich ten aanzien van de bestuurlijke aspecten aan bij de VVD. Het door GS overnemen van alle aanbevelingen wordt ondersteund, evenals het voorstel om een BOT-overleg te organiseren.

Gedeputeerde **Tekin** herinnert eraan dat een aantal jaren geleden is besloten om afstand te nemen van deelname door de provincie aan de schappen. Dit aantal is inmiddels teruggebracht van 5 naar 4. En van 2 is hij voorzitter. Bij een aantal schappen zijn al slagen gemaakt, maar bij Spaarnwoude blijven de langjarige ontwikkelingen achter. De gedeputeerde wil graag snel een BOT-overleg organiseren, zodat een vertaalslag kan worden gemaakt van de conclusies van het Tauw-rapport en de discussie kan worden gevoerd over het realiseren van een goede balans tussen natuur en recreatie. Het beschermingsregiem van de natuur is overigens leidend in dit proces, maar de natuur- en recreatieve ontwikkelingen hoeven elkaar niet te blokkeren. Buiten het broedseizoen kunnen bijvoorbeeld allerlei activiteiten georganiseerd worden. Er is opdracht gegeven voor een vervolgonderzoek om de WKW's voor de gehele NNN Noord-Holland te beschrijven en een lange termijnvisie op te stellen, ook voor het onderhoud. Dit onderzoek zal medio 2018 zijn afgerond en voorgesteld zal worden om dit per 1 januari 2019 te implementeren. De gedeputeerde zal ook volgend jaar BOT-overleggen organiseren omdat hij de Staten, gemeenten en alle belanghebbenden wil betrekken bij de politieke afwegingen, want de rekenkamer benadrukt terecht dat de achterban goed moet worden betrekken bij deze discussies zodat projecten in een later stadium niet door een gemeenteraad of belanghebbenden om allerlei redenen worden geblokkeerd door het starten van procedures. **In januari zal in het algemeen bestuur van Spaarnwoude worden gesproken over het rapport en de uitkomsten zullen aan de commissie teruggekoppeld worden.** Het bedrag van 900.000 euro voor de MH17 staat helemaal los van de 'bruidsschat' die ONH noemt. Het schap onderhoudt voor dit bedrag van 900.000 euro het park samen met de nabestaanden van de slachtoffers van de MH17 euro en dat staat helemaal los van het verleden.

De heer **Wieseahn** (VVD) vraagt of de gedeputeerde de intentie heeft om de besturen te optimaliseren.

Gedeputeerde **Tekin** wil zich eerst concentreren en focussen op de WKW-discussie en op de aanbevelingen van de rekenkamer ten aanzien van de lange termijnvisie op natuur en recreatie. In januari zal hij met het algemeen bestuur verder spreken over de conclusies in het rapport op het bestuurlijke vlak.

De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt of het klopt dat projecten voor recreatieontwikkeling niet door konden gaan vanwege bijvoorbeeld te weinig politiecapaciteit of voorwaarden in bestemmingsplannen en niet door natuurontwikkeling.

Gedeputeerde **Tekin** bevestigt deze veronderstelling. Ook de omgeving, belanghebbenden en de achterban moeten betrokken worden bij de plannen en bij Spaarnwoude is dat niet altijd goed gegaan en is er te laat gecommuniceerd waardoor er allerlei procedures worden gestart. Bij het opstellen van de lange termijnvisie moet hier zeker aandacht aan besteed worden. In de brief van het algemeen bestuur staat vermeld dat ook zij de aanbevelingen overneemt, dus dat geldt ook voor de wethouders van gemeenten die aan deze besturen deelnemen. Niet alle aanbevelingen in het kader van Spaarnwoude zijn een-op-een van toepassing op de andere schappen, maar wel zullen de onderdelen die ook voor de andere schappen van belang zijn, worden meegenomen.

De **voorzitter** meldt dat op de uitlooptdatum voor de vergadering van de commissie op donderdag 14 december een BOT-overleg kan worden georganiseerd van 18.00 tot 19.30 uur.

De heer **Klein** (CU/SGP) vindt dit een erg korte termijn en verzoekt deze op een later tijdstip te plannen.

Tweede termijn

Mevrouw Keur (CDA) vraagt of de gedeputeerde terugkomt op het tijdschema nadat hij hierover in het algemeen bestuur in januari heeft gesproken.

Gedeputeerde Tekin bevestigt dit.

De heer **Wieseahn** (VVD) kan niet vaststellen of de gedeputeerde voldoende overtuigd is van de sense of urgency en het prioriteren van de bestuurlijke aansturing van de schappen. De VVD zou het op prijs stellen wanneer hier een structurele verbetering plaatsvindt, mede naar aanleiding van de aanbevelingen in het rapport.

De heer **De Groot** (D66) meent dat de gedeputeerde hier wel veel druk achter zet. D66 hoopt dat dit dossier binnen deze Statenperiode kan worden afgerond en het is de vraag of het rapport dit proces versnelt of vertraagt.

De heer **Klein** (CU/SGP) is blij met de opmerking van de gedeputeerde dat de natuur leidend is in het dossier, maar in de brief staat tevens vermeld dat er meer ruimte komt voor recreatieve activiteiten. Uitgesproken moet worden dat deze balans niet goed gerealiseerd kan worden zonder extra financiële middelen.

Mevrouw **De Meij** (50plus) verwacht niet dat er de komende jaren iets gaat veranderen wanneer niet duidelijk wordt aangegeven welke activiteiten in welk gebied onder welke voorwaarden zullen worden toegestaan.

Mevrouw **Doevendans** (PvdA) meent dat dit rapport juist aanleiding geeft om hierover te gaan spreken in een BOT-overleg waarna er keuzes gemaakt kunnen worden met het oog op een lange termijnvisie.

Mevrouw **De Meij** (50plus) vindt dat PS eerst een duidelijke keuze moeten maken over wat er met de recreatieschappen gaat gebeuren.

De heer **De Groot** (D66) heeft er daarom op gewezen dat ook de gemeenten de aanbevelingen moeten overnemen, want de gemeenten zijn hard nodig om het benodigde draagvlak te creëren.

Mevrouw **De Meij** (50plus) is het hiermee eens.

De heer **Wieseahn** (VVD) heeft er vertrouwen in dat er in dit traject zeker iets gaat veranderen. Juist de onderzoeken van Tauw worden benut om te bepalen welke activiteiten waar mogelijk zijn.

Gedeputeerde **Tekin** heeft als voorzitter van het algemeen bestuur van Spaarnwoude aangegeven dat de aanbevelingen volledig worden overgenomen en een van de aanbevelingen is om vóór 2019 een lange termijnvisie op te stellen. In 2018 zullen de gemeenten hierover worden bevraagd, want de natuur is slechts een onderdeel van het groter geheel. Uiteindelijk kan de conclusie best zijn dat wanneer de balans is opgemaakt, niet méér recreatie mogelijk is. De gedeputeerde gaat in januari met het algemeen bestuur praten over de bestuurlijke constructie. In de huidige situatie levert NNN nogal wat beperkingen op voor allerlei ontwikkelingen, maar pas rond de zomer 2018 kan hier uitsluitsel over gegeven worden.

De heer **Wieseahn** (VVD) vraagt of de complexe bestuurlijke structuur meegenomen wordt in de ontwikkeling van de lange termijnvisie, want anders zal deze discussie zich blijven herhalen.

Gedeputeerde **Tekin** herhaalt dat de achterban en alle belanghebbenden, ook de nieuwe gemeenteraden na de verkiezingen in 2018, betrokken worden bij de visieontwikkeling voor alle schappen.

De **voorzitter** concludeert dat het rapport over Spaarnwoude als bespreekstuk naar PS wordt geleid.